

Systém prvoků: 60 000 druhů, až 45 kmenů

pozn.: PL = pracovní listy

AP = album prvoků na www.guh.cz/edu/bi/biologie_bezobratli/abeceda.html

kmen: BIČÍKOVCI (*Mastigophora, Flagellata*)

-

trypanozoma spavičná – PL!, AP

bičenka poševní -

AP.....

lamblie střevní – PL!, AP

ničivka (leishmania) –

AP.....

brvitky – velké množství bičíků, žijí v symbióze s termity – pomáhají trávit celulózu (obr. PL)

trubénky – límečkovitý útvar kolem bičíku napomáhá přijímat potravu, mohou tvořit kolonie (obr. PL, AP)

bičivka rybí –

AP.....

kmen: KRÁSNOOČKA (*Euglenozoa*)

načrtni a popiš krásnoočko zelené:

-

krásnoočko zelené, štíhlé, krvavé

kmen: KOŘENONOŽCI (*Rhizopoda*)

načrtni a popiš měňavku velkou:

-

měňavky – netvoří schránky, většinou ve vodě, vlhké půdě

..velká (AP), ostronohá, půdní, bahenní (více jader)

..zubní, úplavičná – parazit, až krvavé průjmy (AP)

krytenky – vytvářejí schránky z mikroskopických zrněk písku,

schránek rozsivek..., které přichycují slizem na buňku

..rozlitka, křeménka, štitovka - všechny na AP

dírkonožci – mořští, tvoří vápenité schránky,

jimiž vysouvají síť tenkých panožek, horotvorný význam – Slovensko, pyramidy v Gíze, tvoří i naftonosné vrstvy

..penízek (Nummulites) – vymřelý, schránky až 10 cm, v tropických mořích křída – obr.PL

..kulovinka – recentní – obr. PL

kmen: PAPRSKOVCI (*Actinopoda*)

-

slunivky – rybníky, vlhká půda, mech, žijí se bakteriemi a drobnými prvoky (predátor)

AP:.....

mřížovci (Radiolaria) – mořští, tvoří velmi ozdobné schránky z SiO₂, horotvorný význam

kmen: OBRNĚNKY (*Dinozoa, Dinoflagellata*)

- mají 2 bičíky, často se živí mixotrofně – mají chloroplasty i stigma, žijí většinou v mořích
  - mohou mít celulózní destičky nebo pancířky
  - při přemnožení způsobují toxicitu mořských bezobratlých a vážně ohrožují populace ryb
- trojrožec** – sladkovodní, tůňky, rybníky, přehradý
svítilka – mořská, bez schránky, při přemnožení - světélkování moře (bioluminiscence)

kmen: VÝTRUSOVCI (*Sporozoa, Apicomplexa*)

–

hromadinky – parazité členovců, žížaly

kokcidie jaterní

AP.....

toxoplazma gondii PL!

krvinkovky (*Plasmodium*) PL! – parazitují v červených krvinkách obratlovců včetně člověka, člověk funguje jako mezipřítel, kde se parazit mnohonásobným rozpadem namnoží (schizogonie) a napadá v pravidelných vlnách červené krvinky - **malárie**

kmen: NÁLEVNÍCI (*Ciliophora*)

–

treпка velká PL! (i konjugace)

bachořci (obrvenka ocasatá) AP:

.....
slávinka, lezounek - nálevníci dna, mohou se pohybovat po rostlinách pomocí tužších brv

vpíjenka (didinium) – dravý prvok, napadá a vysává jiné prvoky

bobovka, vejcovka, vířenka, keřenka, mrskavka....

Význam prvoků: (v průběhu probrání učiva doplňuj o konkrétní příklady)

- evoluční.....
.....
- základní článek potravního řetězce.....
- bioindikátor čistoty vod.....
- horotvorný.....
.....
- symbiotický.....
.....
- parazité.....
.....

Další zdroj informací:

<http://mujweb.cz/Veda/biologie/prvoci.htm>